

Zarządzenie Nr WG.0050.109.2014  
Wójta Gminy Ożarówice  
z dnia 30 czerwca 2014 roku

w sprawie sporządzania skonsolidowanego bilansu oraz procedury szacowania wyłączeń między jednostkami organizacyjnymi Gminy Ożarówice

Na podstawie: art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity - Dz. U. z 2013r. poz. 594 z późn. zm. ), w związku z rozdziałem 6 ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (tekst jednolity - Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.) oraz § 20, § 21, § 22, § 23, § 25 ust. 3, § 26 ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861), rozporządzenia Ministra Finansów z 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014r. poz. 119)

**Wójt Gminy Ożarówice**  
**z a r z ą d z a**

**§ 1**

Wprowadza się instrukcję sporządzania skonsolidowanego bilansu Gminy Ożarówice stanowiącą Załącznik Nr 1 do niniejszego zarządzenia.

**§ 2**

Wprowadza się procedurę szacowania wyłączeń wzajemnych oraz arkusz wzajemnych rozliczeń między jednostkami dla Gminy Ożarówice, stanowiącą Załącznik Nr 2 do niniejszego zarządzenia.

**§ 3**

Wprowadza się zbiorczy arkusz wyłączeń wzajemnych rozliczeń między jednostkami dla Gminy Ożarówice sporządzany przez Gminę Ożarówice, stanowiący podstawę do dokonania odpisu wyłączeń wzajemnych w bilansie jednostek i zakładów budżetowych oraz bilansie skonsolidowanym, stanowiący Załącznik Nr 3 do niniejszego zarządzenia.

**§ 4**

1. Ustala się wykaz gminnych jednostek organizacyjnych zobowiązanych do sporządzania jednostkowych sprawozdań finansowych oraz arkuszy wzajemnych rozliczeń:

1. Urząd Gminy w Ożarówicach
2. Ośrodek Pomocy Społecznej w Ożarówicach
3. Gminny Zespół Oświaty i Wychowania Ożarówice
4. Szkoła Podstawowa w Tąpkowicach
5. Szkoła Podstawowa w Zendku
6. Przedszkole w Tąpkowicach
7. Przedszkole w Ożarówicach
8. Gimnazjum w Ożarówicach
9. Zakład Gospodarki Komunalnej w Ożarówicach
10. Biblioteka i Ośrodek Kultury w Tąpkowicach

2. Bilans sporządza się metodą konsolidacji pełnej, polegającej na sumowaniu pełnych wartości pozycji bilansowych jednostek objętych konsolidacją.

## § 5

Zobowiązuje się dyrektorów, kierowników jednostek organizacyjnych wymienionych w § 4 niniejszego zarządzenia oraz pracowników Referatu Planowania i Finansów Urzędu Gminy w Ożarówicach do:

1. dokonania na dzień bilansowy inwentaryzacji wszystkich sald należności i zobowiązań występujących pomiędzy jednostkami objętymi bilansem skonsolidowanym,
2. sporządzenia wykazu zobowiązań i należności do konsolidacji między jednostkami organizacyjnymi Gminy Ożarówice objętymi bilansem skonsolidowanym,
3. sporządzenia szczegółowego opisu poszczególnych pozycji aktywów i pasywów występujących w jednostce.

## § 6

Wykonanie zarządzenia powierza się Skarbnikowi Gminy.

## § 7

Uchyła się Zarządzenie Nr 51/2009 z dnia 15 czerwca 2009 roku w sprawie wprowadzenia instrukcji sporządzania skonsolidowanego bilansu Gminy Ożarówice oraz Zarządzenie Nr WG.0050.21.2013 z dnia 20 lutego 2013 roku w sprawie: ustalenia wzorów dokumentacji w zakresie wzajemnych wyłączeń należności i zobowiązań, przychodów i kosztów oraz funduszu obowiązujące jednostki organizacyjne Gminy Ożarówice.

## § 8

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia i ma zastosowanie po raz pierwszy do sprawozdań finansowych sporządzanych za 2014 r.

WÓJT  
  
mgr inż. Grzegorz Czapla

## **INSTRUKCJA SPORZĄDZANIA SKONSOLIDOWANEGO BILANSU GMINY OŻAROWICE**

### **§ 1.**

Jednostką dominującą jest jednostka samorządu terytorialnego tj.: Gmina Ożarówice.

### **§ 2.**

Dniem bilansowym jest ostatni dzień roku kalendarzowego.

### **§ 3.**

1. Konsolidacja to łączenie w bilansie Gminy Ożarówice jako jednostki samorządu terytorialnego sprawozdań finansowych gminnych jednostek sektora finansów publicznych oraz innych osób prawnych (spółki, instytucje kultury) przez sumowanie odpowiednich pozycji sprawozdań jednostki dominującej i jednostek zależnych, z uwzględnieniem niezbędnych wyłączeń i korekt.
2. Grupa kapitałowa to Gmina Ożarówice, jako jednostka samorządu terytorialnego, czyli jednostka dominująca wraz z jednostkami zależnymi.
3. Jednostka dominująca wg ustawy o rachunkowości to jednostka sprawująca kontrolę i współkontrolę nad inną jednostką, a w szczególności:
  - uprawniona do kierowania polityką finansową i operacyjną (zależnej) w sposób samodzielny lub przez wyznaczone przez siebie osoby lub jednostki na podstawie umowy zawartej z innymi uprawnionymi do głosu, posiadającymi na podstawie statutu lub umowy spółki, łącznie z jednostką dominującą większość ogólnej liczby głosów w organie stanowiącym,
  - uprawniona jako udziałowiec do powoływania albo odwoływania większości członków organów zarządzających lub nadzorczych innej jednostki (zależnej).

### **§ 4.**

Konsolidacją są objęte jednostkowe bilanse jednostek budżetowych, instytucji kultury oraz bilans z wykonania budżetu Gminy Ożarówice.

### **§ 5**

1. Jednostka dominująca – Gmina Ożarówice – sporządza bilans skonsolidowany grupy kapitałowej, zestawiony w taki sposób, jakby grupa kapitałowa stanowiła jedną jednostkę.
2. Bilanse jednostek wchodzących w skład jednostki dominującej łączy się poprzez dodanie poszczególnych pozycji bilansowych tych jednostek.
3. Poszczególne aktywa i pasywa bilansów jednostkowych (w kolumnie stan na początek i na koniec roku) należy dostosować odpowiednio do aktywów i pasywów wzoru skonsolidowanego bilansu stanowiącego Załącznik Nr 10 do Rozporządzenia MF z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861).
4. Jednocześnie należy pamiętać, że stan wykazany w kolumnie „Stan na początek okresu” powinien być zgodny ze „Stanem na koniec roku” wykazany w skonsolidowanym bilansie za rok poprzedni.

### **§ 6**

1. Dane jednostki zależnej łączy się z danymi jednostki dominującej metodą konsolidacji pełnej.
2. Metoda konsolidacji pełnej polega na sumowaniu, w pełnej wartości, poszczególnych pozycji bilansowych jednostki dominującej i jednostek zależnych, dokonaniu wyłączeń i korekt.
3. Wyłączeniu podlega wyrażona w cenie nabycia wartość udziałów posiadanych przez jednostkę dominującą i inne jednostki objęte konsolidacją w jednostkach zależnych z tą częścią, wycenionych wg wartości godziwej aktywów netto jednostek zależnych, która odpowiada udziałowi jednostki dominującej i innych jednostek grupy kapitałowej objętych konsolidacją w jednostkach zależnych.

4. Jednostki zależne tj. spółki handlowe, w których jst ma udziały poniżej 50 % będą konsolidowane metodą praw własności.

5. Udziały w spółkach (wyłączonych, tj. w których jst posiada nie więcej niż 20% udziałów/akcji) będą konsolidowane poprzez przyjęcie do konsolidacji wartości z ewidencji księgowej.

## § 7

Dokumentacja konsolidacyjna zawiera:

a) zbiorczy arkusz bilansów jednostek,

b) bilans skonsolidowany,

c) bilanse jednostek wymienionych w § 4 Zarządzenia,

d) arkusz wyłączeń wzajemnych między jednostkami wchodzącymi w skład jednostki dominującej i jednostki zależnej, który zawiera:

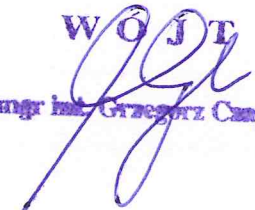
- kwotę wyłączeń,
- pozycję aktywów i pasywów bilansu jednostkowego, jednostkę sprawozdawczą,
- pozycję aktywów i pasywów bilansu skonsolidowanego,
- informację dodatkową.

e) zbiorczy arkusz wyłączeń wzajemnych sporządzony przez Gminę Ożarówice stanowi podstawę do dokonania wyłączeń wzajemnych w bilansie skonsolidowanym.

## § 8

1 Skonsolidowany bilans Gminy Ożarówice jako jednostki samorządu terytorialnego jest sporządzany w złotych i groszach i przekazany Regionalnej Izbie Obrachunkowej w formie elektronicznej, w terminie do dnia 30 czerwca roku następnego.

2. Bilans skonsolidowany podpisuje Kierownik jednostki dominującej – Wójt Gminy Ożarówice oraz Skarbnik Gminy.

WOJTE  
  
mgr inż. Grzegorz Czapla

## PROCEDURY SZACOWANIA WYŁĄCZEŃ WZAJEMNYCH ROZLICZEŃ MIĘDZY JEDNOSTKAMI GMINY OŻAROWICE

### § 1

Celem dokonywanych wyłączeń wzajemnych jest przedstawienie grupy kapitałowej jako jednego podmiotu gospodarczego, co oznacza, że w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostają ujęte tylko te wartości, które zostały osiągnięte / poniesione w wyniku transakcji z jednostkami nienależącymi do grupy kapitałowej.

### § 2

1. Przy sporządzaniu łącznego sprawozdania jednostek wymienionych w § 4 Zarządzenia należy dokonać korekt i wyłączeń w celu wyeliminowania skutków finansowych wzajemnych zdarzeń gospodarczych, szczególnie w zakresie rozrachunków (zobowiązań i należności), przychodów i kosztów, zmian w funduszu oraz zysków i strat powstałych w wyniku operacji gospodarczych dokonanych między jednostkami objętymi konsolidacją, zawarte w wartości aktywów podlegających konsolidacji, stosując zasady rozdziału 6 ustawy o rachunkowości.

2. Można nie dokonywać wyłączeń, o których mowa powyżej, jeżeli nie są one istotne dla realizacji obowiązku określonego w art. 4 ustawy o rachunkowości.

### § 3

Zobowiązuje się dyrektorów, kierowników jednostek organizacyjnych wymienionych w § 4 niniejszego zarządzenia oraz pracowników Referatu Planowania i Finansów Urzędu Gminy Ożarówice do prowadzenia ewidencji wzajemnych wyłączeń, o których mowa w § 2 niniejszego Załącznika, na koncie pozabilansowym 976 – Wzajemne rozliczenia między jednostkami w podziale na:

- wzajemne wyłączenia należności i zobowiązań – ewidencjonuje się salda rozrachunków na dzień 31 grudnia,
- wzajemne wyłączenia przychodów i kosztów – w układzie narastającym,
- wzajemne wyłączenia w funduszu jednostki – na którym ewidencjonuje się np. nieodpłatne przekazanie środków trwałych przez jednostkę przekazującą i przyjęcie ich przez jednostkę otrzymującą – w układzie narastającym,
- wzajemne wyłączenia zysków lub strat powstałych w wyniku operacji gospodarczych dokonanych między jednostkami objętymi konsolidacją, zawarte w wartości aktywów podlegających konsolidacji (art. 60 ust. 6 pkt 1, 2 i 3 ustawy o rachunkowości).

### § 4

1 Wyłączeniu podlegają zarówno rozrachunki z tytułu dostaw i usług, jak też i z innych tytułów np. należności wekslowe, zaliczki i pożyczki.

2. Wzajemne rozrachunki wymagające wyłączenia powinny być wcześniej uzgodnione między jednostkami objętymi procedurą konsolidacyjną.

3. Przy dokonywaniu wyłączeń, o których mowa w art. 60 ustawy o rachunkowości, z tytułu transakcji dokonywanych pomiędzy, objętymi konsolidacją, jednostkami grupy kapitałowej stosuje się następującą zasadę:

- środki pieniężne w drodze i dostawy w drodze, dotyczące jednostek grupy kapitałowej objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, wykazuje się jako otrzymane przez jednostki będące ich odbiorcą.

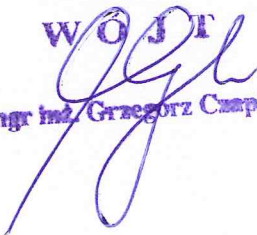
### § 5

Dane dotyczące wyłączeń wzajemnych wyniku finansowego operacji gospodarczych wykazujemy w informacji dodatkowej arkusza wyłączeń wzajemnych poprzez zapisanie – daty transakcji, nr dowodu księgowego, kwoty operacji.

## § 6

Ustala się wzory dokumentów wzajemnych rozliczeń pomiędzy jednostkami organizacyjnymi Gminy Ożarówice, o których mowa w § 1:

1. Arkusz wzajemnych rozliczeń – wyłączenia do bilansu – załącznik nr 3 do zarządzenia;
2. Arkusz wzajemnych rozliczeń – wyłączenia do rachunku zysków i strat – załącznik nr 4 do zarządzenia;
3. Arkusz wzajemnych rozliczeń do zestawienia zmian w funduszu jednostki - załącznik nr 5 do zarządzenia;
4. Karta przyjęcia i weryfikacji sprawozdania finansowego – załącznik nr 6 do zarządzenia.

WOJT  
  
mgr inż. Grzegorz Czapla

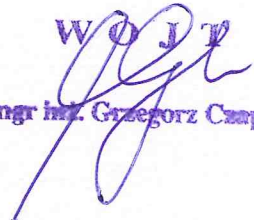
### ARKUSZ WZAJEMNYCH ROZLICZEŃ – WYŁĄCZENIA DO BILANSU

Konto 976 „Wzajemne rozliczenia między jednostkami” – **Należności**

| Lp.   | Nazwa i adres kontrahenta | Tytuł należności | Symbol konta syntetycznego | Kwota | Pozycja bilansu | Uwagi |
|-------|---------------------------|------------------|----------------------------|-------|-----------------|-------|
| 1     |                           |                  |                            |       |                 |       |
| 2     |                           |                  |                            |       |                 |       |
| 3     |                           |                  |                            |       |                 |       |
| 4     |                           |                  |                            |       |                 |       |
| 5     |                           |                  |                            |       |                 |       |
| Razem |                           |                  |                            |       |                 |       |

Konto 976 „Wzajemne rozliczenia między jednostkami” – **Zobowiązania**

| Lp.   | Nazwa i adres kontrahenta | Tytuł zobowiązania | Symbol konta syntetycznego | Kwota | Pozycja bilansu | Uwagi |
|-------|---------------------------|--------------------|----------------------------|-------|-----------------|-------|
| 1     |                           |                    |                            |       |                 |       |
| 2     |                           |                    |                            |       |                 |       |
| 3     |                           |                    |                            |       |                 |       |
| 4     |                           |                    |                            |       |                 |       |
| 5     |                           |                    |                            |       |                 |       |
| Razem |                           |                    |                            |       |                 |       |

WOJT  
  
mgr inż. Grzegorz Czaplak

## ARKUSZ WZAJEMNYCH ROZLICZEŃ – WYŁĄCZENIA DO RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT

Konto 976 „Wzajemne rozliczenia między jednostkami” – **Przychody**


Wykaz – stan narastająco za rok 20...

| Lp.   | Nazwa i adres kontrahenta | Tytuł przychodu | Symbol konta syntetycznego | Kwota | Pozycja w rachunku zysków i strat | Uwagi |
|-------|---------------------------|-----------------|----------------------------|-------|-----------------------------------|-------|
| 1     |                           |                 |                            |       |                                   |       |
| 2     |                           |                 |                            |       |                                   |       |
| 3     |                           |                 |                            |       |                                   |       |
| 4     |                           |                 |                            |       |                                   |       |
| 5     |                           |                 |                            |       |                                   |       |
| Razem |                           |                 |                            |       |                                   |       |

Konto 976 „Wzajemne rozliczenia między jednostkami” – **Koszty**

Wykaz – stan narastająco za rok 20...

| Lp.   | Nazwa i adres kontrahenta | Tytuł kosztu | Symbol konta syntetycznego | Kwota | Pozycja w rachunku zysków i strat | Uwagi |
|-------|---------------------------|--------------|----------------------------|-------|-----------------------------------|-------|
| 1     |                           |              |                            |       |                                   |       |
| 2     |                           |              |                            |       |                                   |       |
| 3     |                           |              |                            |       |                                   |       |
| 4     |                           |              |                            |       |                                   |       |
| 5     |                           |              |                            |       |                                   |       |
| Razem |                           |              |                            |       |                                   |       |

W O J A  
  
mgr inż. Grzegorz Czupla




**ARKUSZ WZAJEMNYCH ROZLICZEŃ MIĘDZY JEDNOSKAMI  
DO ZESTAWIENIA ZMIAN W FUNDUSZU JEDNOSTKI**

Konto 976 „Wzajemne rozliczenia między jednostkami” – **Zwiększenia funduszu jednostki**

| Lp.   | Nazwa i adres kontrahenta | Tytuł operacji – dokument księgowy | Symbol konta syntetycznego | Kwota | Pozycja zestawienia zmian w funduszu jednostki | Uwagi |
|-------|---------------------------|------------------------------------|----------------------------|-------|--|-------|
| 1     |                           |                                    |                            |       |  |       |
| 2     |                           |                                    |                            |       |  |       |
| 3     |                           |                                    |                            |       |  |       |
| 4     |                           |                                    |                            |       |  |       |
| 5     |                           |                                    |                            |       |  |       |
| Razem |                           |                                    |                            |       |  |       |

Konto 976 „Wzajemne rozliczenia między jednostkami” – **Zmniejszenia funduszu jednostki**

| Lp.   | Nazwa i adres kontrahenta | Tytuł operacji – dokument księgowy | Symbol konta syntetycznego | Kwota | Pozycja zestawienia zmian w funduszu jednostki | Uwagi |
|-------|---------------------------|------------------------------------|----------------------------|-------|--|-------|
| 1     |                           |                                    |                            |       |  |       |
| 2     |                           |                                    |                            |       |  |       |
| 3     |                           |                                    |                            |       |  |       |
| 4     |                           |                                    |                            |       |  |       |
| 5     |                           |                                    |                            |       |  |       |
| Razem |                           |                                    |                            |       |  |       |

**WOJTA**  
  
mgr inż. Grzegorz Czaplak

### KARTA PRZYJĘCIA I WERYFIKACJI SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

|   |                               |
|---|-------------------------------|
| Nazwa jednostki organizacyjnej                                    |                               |
| Data złożenia   |                               |
| Przedłożone dokumenty   |                               |
| 1. Bilans jednostki   |                               |
| 2. Rachunek zysków i strat  |                               |
| 3. Zestawienie zmian w funduszu jednostki                         |                               |
| 4. Zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej                 |                               |
| 5. Wykaz należności i zobowiązań dotyczących wzajemnych rozliczeń |                               |
| 6. Wykaz przychodów i kosztów dotyczących wzajemnych rozliczeń    |                               |
| 7. Wykaz wzajemnych rozliczeń w funduszu jednostki                |                               |
| 8. Inne dokumenty i wyjaśnienia                                   |                               |
| Uwagi   |                               |
|   |                               |
| Imię i nazwisko przyjmującego sprawozdanie                        |                               |
| Data i podpis   |                               |
| Przyjęto sprawozdanie finansowe                                   | Data i podpis Skarbnika Gminy |
|   |                               |

  
mgr inż. Grzegorz Czupla